

I. PRTENJAK, crkva Sv. Petra na Boninovu u Dubrovniku

dubrovačkoga područja. Od 1968. živi i radi u Bruxellesu, do 1983. kao odgovorni projektant u »Groupe Structures«, a potom samostalno. Unutar »Groupe Structures« radio je na urbanističkim planovima Bruxellesa, projektirao i izveo seriju naselja socijalnih stanova u Belgiji (Marche-en-Famenne, Namur, Ottignies), polikliniku u Fléronu, Nacionalni institut za audiovizualne komunikacije u Bruxellesu, niz turističkih građevina i stambenih naselja u Tunisu i Saudijskoj Arabiji; samostalno je projektirao nekoliko privatnih kuća i rekonstrukcija starih građevina u Belgiji. Od 1993. je arhitekt-partner biroa »Cooparch« u Bruxellesu, gdje projektira sjedište belgijske kompanije za telekomunikacije u Monsu te kao koautor izrađuje metodologiju za određivanje zaštitnih zona građevina spomeničke baštine u Bruxellesu. Za to vrijeme nastavlja suradnju u zemlji, u prvome redu teorijski i praktično djeluje na dubrovačkome području. Urbanističkom analizom područja Elafita (Lopud, Šipan) dao je važan prinos modelima korištenja zaštićenoga prostora. Projektirao je crkvu Sv. Petra na Boninovu u Dubrovniku (1979), preuređio unutrašnjost dubrovačke katedrale (1986) i muzeja u dominikanske samostanu (1986), muzeja »Rupe« (1990), tvrđave »Revelin« (1990) te izveo niz manjih obnova i adaptacija na otoku Šipanu. Obnovio je Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu (1986) te Galeriju I. Meštrovića u Splitu (1991). Autor je izložbe »Dubrovnik – Plitvice – Split – hrvatski spomenici svjetske baštine« u Parizu 1992. Značajka je njegove arhitekture svjesno nastavljanje lokalne graditeljske tradicije, ali ne prijepisom detalja, nego prepoznavanjem klasičnosti proporcija, čistoćom volumena i ploha, te krajnjom jednostavnošću kojom postiže monumentalni dojam čak i kod malenih građevina. Sinteza toga rada prikazana je na samostalnoj izložbi u Zagrebu 1990; izlagao je također na Bijenalu u Veneciji (1992).

LIT.: Ž. Čorak, Crkva pokraj mora, ŽU, 1980, 29–30. — R. Ivančević, Mali centar velikog značaja, Arhitektura, 1981, 178–179. — T. Maroević, Kuća Skočimiš, ibid., 1984, 186–187–188. — Ž. Čorak, Projekt za crkvu Svih Svetih na Lapadu, ČIP, 1984, 373. — A. Badurina, B. Škunca i F. Škunca, Sakralni prostor svijetom povijesti i danas, Zagreb 1987. — J. Galjer, Ivan Prtenjak – Staro i novo (katalog), Zagreb 1990. — R. Ivančević, Arhitekt Ivan Prtenjak: staro – novo, ČIP, 1990, 4. — Lj. Domić, Bog i Hrvati, Danas, 22. I. 1993. — J. van Maldergem, Arhitekt Ivan Prtenjak, ČIP, 1994, 1–2. Ž. Č.

PRUKLJAN, selo nedaleko od Skradina na obali istoimenoga jezera. Otkriveni su ostaci prostrane rim. ladanjsko-gospodarske zgrade, dio termalnoga čvora i drugih prostorija, od kojih su neke imale mozaične podove. Pronađeni su ulomci raznobojne mramorne oplote, te mramorni stupovi i dekorirani arhit. elementi. Zgrada je imala vlastiti vodovod (od olovnih cijevi) dugačak oko 6 km. Na otočiću Stipanac su ostaci ant. i srednjovj. sakralne građevine. Uokolo otočića nađeni su ulomci liburnskih i rim. posuda, a nešto dalje i potopljeni ostaci nekih građevina.

LIT.: Z. Gunjača, Rezultati neobjavljenih i najnovijih arheoloških istraživanja antičkih i srednjovjekovnih lokaliteta na šibenskom području, u knjizi: Novija i neobjavljena istraživanja u Dalmaciji, Split 1978. Z. Gu.

PRVIĆ, otok pred Šibenikom s naseljima Lukom i Šepurinom. U Luci su otkriveni kasnoant. grobovi s amforama i ranohrv. grobovi s nakitom. Crkva i samostan Gospe od Milosti sagrađeni su u drugoj pol. XV. st., a poslije su više puta dograđivani; samostan je temeljito obnovljen nakon jednoga

požara. U jednome dograđenom zidu crkve nalazi se ulomak ranokršč. pilas-tra s karakterističnim križem, a u crkvi je grob Fausta Vrančića. U Luci su nađena dva glag. natpisa. U polju se nalazi crkva Sv. Ambroza, romaničko-gotičkih obilježja, poslije znatno preinačena, a u Šepurini crkva Sv. Jelene, u kojoj je bogato ukrašen drveni barokni oltar. Na S strani otoka nalazi se barokni ljetnikovac obitelji Draganić-Vrančić, u kojemu se čuva više umjetnina, među njima i portret Fausta Vrančića iz 1605.

LIT.: K. Stojić, Sela šibenskog kotara, Šibenik 1941, str. 157–167. — Z. Vinski, Starohrvatske naušnice u Arheološkom muzeju u Zagrebu, SHP, 1949, str. 22–24. — Horvat – Matejčić – Prijatelj, Barok. Z. Gu.

PRVOJE RADOSTIN, klesar i graditelj (XIV. st.); rodom Konavljanim. Obvezao se 1349. da će zajedno s Milošem Milčetinim zidati na dominikanskoj crkvi, a 1363. radio na crkvi Sv. Vlaha u Dubrovniku. Klesao građevne ukrase za kuće i palače.

LIT.: C. Fisković, Prvi poznati dubrovački graditelji, Dubrovnik 1955, str. 36, 38.

PUČAR, Zvonimir, kolekcionar (Tržić kraj Jastrebarskoga, 28. I. 1898 – Zagreb, 30. IX. 1982). Izučio je trgovački zanat u Zagrebu. Između dva rata skupio je zbirku slika i kipova moderne hrv. umjetnosti (R. Auer, E. Vidović, V. Becić, J. Kljaković, Lj. Babić, M. Tartaglia, I. Job, V. Šeferov, B. Bulić, O. Mujadžić, F. Šimunović, S. Šohaj, I. Meštrović, F. Kršinić, I. Lozica). Zbirku je obogatio predmetima od stakla (XVIII–XIX. st.), porculana (XVIII–XIX. st.) i kovina (XVI–XIX. st.). Poslije II. svj. r. (do 1969) vodio je prodavaonicu antikviteta i umjetnina »Posrednik« u Zagrebu. B. Šu.

PUČIŠĆA, naselje na otoku Braču. Na lok. Čadi nađeni su ulomci rim. natpisa i skulpture; na groblju je nekadašnja benediktinska crkva Sv. Stjepana, a na Veloj Bračuti romaničko-gotička crkva Sv. Jurja. God. 1467. sagradio je Ciprijan Žuvetić prvi kaštel u naselju. Poslije su ih gradile i druge bogatije obitelji; ukupno ih je bilo trinaest ali je očuvano svega nekoliko. Iz doba renesanse potječu dva kamena reljefa na oltarima crkve Sv. Jurja na Veloj Bračuti i crkve Gospe od Batka iz 1533. U župnoj crkvi nad gl. oltarom nalazi se drveni reljef (rad F. Čiočića, 1578), oltarna slika Sv. Roka (Jacopo Palma ml.) i oltarna slika Gospe od Karmela (mlet. škola iz XVIII. st.). — Kraj naselja je ranokršč. crkva Sv. Stjepana, pregrađena u ranoj romanici.

LIT.: D. Vrsalović, D. Domančić i K. Prijatelj, Kulturni spomenici otoka Brača, Brački zbornik, 1960, 4. N. B. B.

PUHALOVIĆ, Jurica, slikar (Zagreb, 28. I. 1952). Završio Akademiju u Zagrebu 1977 (M. Stančić). Usavršavao se na poslijediplomskome studiju kod F. Baće. Od druge pol. 70-ih godina radi instalacije i projekte *Inverzije i iluzioniranje*, 1978. Prozirne folije oslikava akvarelama i time uključuje treću dimenziju (*Bez naziva*, 1992). — Samostalno izlagao u Zagrebu, Mariboru i Cannesu.

PUHIERA, Mihovil, graditelj i kipar (XV/XVI. st.); rodom iz Hvara. Zaposlen na dvoru kralja Matije Korvina kao suradnik Ivana Duknovića. God. 1507. spominje se na radu u Zadru.

LIT.: C. Fisković, Zadarski sredovjечni majstori, Split 1959, str. 26. — Isti, Iz Duknovićeva kruga u Trogiru i Mađarskoj, Prilozi – Dalmacija, 1983, str. 199.

PUHOVSKI, Šarlota, slikarica (Temišvar, 14. IV. 1904). Studirala je u Budimpešti; u Zagrebu učila kod O. Postružnika (1929). Od 1937. djelovala kao kazališna kostimografinja (M. Krleža, *Gospoda Glembajevi*, Zagreb 1938; B. Shaw, *Constance*, Zagreb 1956; G. Figueiredo, *Lisica i grozd*, Zadar 1960). Nakon 1960. bavi se slikanjem na svili (batik). Osim dekorativnih panoa s temama cvijeća i mrtve prirode, radi figuralne kompozicije (*Naše freske, Pravednici*). — Samostalno je izlagala u Zagrebu (1963, 1966, 1967, 1982), Veneciji (1964), Hvaru (1969) i Lausanni (1971). Bavila se dizajniranjem odjeće i nakita.

LIT.: E. Cvetkova, Šarlota Puhovski (katalog), Zagreb 1982.

P. C.

PULA, grad u J Istri. Počeci nastanjenosti sežu u daleku prošlost (paleolitički nalazi iz obližnje pećine Šandalja I otprilike iz ← milijun god.). P. se razvila iz gradinskoga naselja (← XVIII. do ← X. st.), o kojemu svjedoče ostaci kiclopskih zidina na I podnožju Kaštela, središnjega brežuljka, koji se lagano uzdiže iznad duboka zaljeva, zaštićena otocima. Ime *Pola* ilir. je podrijetla (spominje ga helenistički pjesnik Kalimah u legendi o Argonautima), a označuje izvor vode ili grad. Odnosi se na grupu gradinskih naselja u JZ Istri, među kojima je najvažnije Nezakcij. Ilirska je Pula (← 1000. do ← 177) živjela u sjeni Nezakcija, što potvrđuju siromašni